

Dva Poslanikova metoda o poštivanju drugih

Muhammed, s. a. v. a., koristio je dva metoda kada je u pitanju poštivanje i uvažavanje ljudi. Afirmativni, metod borbe protiv nedoličnog ponašanja, bio je prvi metod. On je u svojem životu i teorijski i praktično ulagao krajnje požrtvovanje u iskazivanju poštovanja ženama, djeci, starima, mladima, muslimanima i nemuslimanima. U jednom od hadisa prenosi se da je "poštovao svakog ko bi ušao, čak bi ponekad stavljao i svoj ogrtač na pod da bi onaj ko je došao mogao na njega sjesti, a također je davao svoj naslonjač". U spomenutom i sličnim hadisima ne naglašava se ko su bili pojedinci kojima je Poslanik ukazivao poštovanje, što svjedoči o sveobuhvatnosti u ispoljavanju ovoga načela, jer njemu su dolazili i muslimani i nemuslimani. U jednom drugom hadisu prenosi se sljedeće kazivanje: "Jedan čovjek je ušao u mesdžid i zatekao Poslanika kako sam sjedi. Ugledavši pridošlicu, Poslanik ustane i pomjeri se malo ustranu, napravivši mu mjesta da sjedne. Čovjek začuđeno upita: 'Ima dovoljno mjesta, zašto si se pomjerio?' Poslanik mu na to reče: 'Dužnost muslimana jeste da ukaže poštovanje onima koji dolaze, te da im napravi mjesta.'"

Možemo uočiti da je ovdje Poslanik postupio krajnje osjećajno, a njegov posjetilac je razmišljao racionalno, što nam govori o činjenici da razum, emocije i moral imaju svoje zasebne prilike kada ih treba koristiti. Ovim primjerom jasno se razaznaje da Poslanik želi ukazati na uzajamno uvažavanje, što proglašava općom dužnošću muslimana, ali i jednim od međusobnih prava u isto vrijeme. Ne tiče se samo određenih, niti se to čini u iznimnim slučajevima, već uvijek. U ovom hadisu vidimo kako je mesdžid bio prazan i mjesta je bilo dovoljno za njih dvojicu da se Poslanik i ne pomjera.

Kada bi Poslanik namjeravao negdje otići, a u međuvremenu mu je neko došao, on bi iz poštovanja ostajao s njim dok on sam ne bi izišao vani. Kada bi se sa nekim rukovao Poslanik ne bi povlačio ruku, sve dok onaj s kim bi se rukovao ne bi povukao svoju. Svojim postupcima pokazivao je kako je čovjek poštovano biće, te da ovo .poštivanje treba biti očuvano kao praksa i u društvu

Jedan primjer iz Poslanikovog života

Božiji Poslanik bi upravo u cilju očuvanja, uvažavanja i poštivanja prava drugih ljudi prilikom skupova usmjeravao svoje poglede tako da kada bi izašli vani prisutni bi govorili: "Mene je danas najviše gledao, najviše mi je pažnje posvetio" itd. Na taj način ukazivao je na svoju pažnju prema svima. Ukoliko napravimo poređenje našeg ponašanja u sličnim okolnostima, pa čak kada su u pitanju i naša djeca, uočit ćemo da nismo u stanju biti pravedni i da prema svakom djetetu ili prema svakom prijatelju nismo isti ili im barem ne poklanjamo jednaku .pažnju

Borba protiv nedoličnog ponašanja

Poslanik je predano pazio da svojim ponašanjem ne povrijedi srca drugih ljudi, a također je odlučno stajao na putu takvom ponašanju ukoliko bi ga drugi provodili. Dešavalo se ponekad da jedan Poslanikov postupak bude pogrešno shvaćen, premda je on bio takav da je uvijek birao samo ona djela koja su najbolja i najkorisnija. U takvim slučajevima bilo je onih koji su se osjećali oštećenim, zapostavljenim ili poniženim. Međutim, Poslanik bi promišljenim koracima .na licu mjesta javno objasnio o čemu je riječ, što je uvijek vodilo smirivanju duše